

Határozatok Tára

MICHAL BOBEK
FŐTANÁCSNOK INDÍTVÁNYA
Az ismertetés napja: 2017. július 26.¹

C-270/17. PPU. sz. ügy

**Openbaar Ministerie
kontra
Tadas Tupikas**

(a Rechtbank Amsterdam [amszterdami bíróság, Hollandia] által benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem)

„Előzetes döntéshozatal – Európai elfogatóparancs – A végrehajtás megtagadásának mérlegelhető okai – Szabadságvesztés-büntetés végrehajtása céljából kibocsátott elfogatóparancs – A »határozat meghozatalát eredményező tárgyalás« fogalma – Fellebbezési eljárás”

I. Bevezetés

1. T. Tupikas litván állampolgárral szemben az egyik litván igazságügyi hatóság európai elfogatóparancsot bocsátott ki. E hatóság egy év négy hónapos szabadságvesztés-büntetés végrehajtása céljából a jelenleg Hollandiában fogvatartott T. Tupikas átadását kéri.

2. E büntetést a litvániai elsőfokú bíróság szabta ki, amely előtt T. Tupikas személyesen megjelent. T. Tupikas fellebbezést nyújtott be az ítélettel szemben. Az európai elfogatóparancsban szolgáltatott információk alapján nem lehet megállapítani, hogy a másodfokú eljárás során is személyesen jelen volt-e. A fellebbezést elutasították.

3. Az európai elfogatóparancs az elsőfokú ítéleten alapul. Kiemeli, hogy az átadni kért személy személyesen jelen volt a határozat meghozatalát eredményező tárgyaláson.

4. Az európai elfogatóparancsról és a tagállamok közötti átadási eljárásokról szóló, 2002. június 13-i 2002/584/IB tanácsi kerethatározat (a továbbiakban: kerethatározat)² 4a. cikkét átültető nemzeti jogszabály értelmében az illetékes holland hatóságnak meg kell tagadnia az európai elfogatóparancs végrehajtását, ha az átadni kért személy *személyesen nem volt jelen a határozat meghozatalát eredményező tárgyaláson*,³ kivéve, ha fennáll az alkalmazandó nemzeti rendelkezésben felsorolt valamelyik helyzet.

¹ Eredeti nyelv: francia.

² HL 2002. L 190., 1. o.; magyar nyelvű különkiadás 19. fejezet, 6. kötet, 34. o. E kerethatározatot a 2009. február 26-i 2009/299/IB tanácsi kerethatározat (HL 2009. L 81., 24. o.) módosította.

³ Kiemelés tőlem.

5. Mivel nem rendelkezik arra vonatkozó információkkal, hogy T. Tupikas jelen volt-e a fellebbezési eljárás során, a kérdést előterjesztő bíróság arra keresi a választ, hogy a „*határozat meghozatalát eredményező tárgyalás*” fent említett fogalma az olyan fellebbezési eljárásra is utal-e, amelynek során sor került az ügy érdemi vizsgálatára, és helybenhagyták az első fokon meghozott azon ítéletet, amelynek végrehajtására az európai elfogatóparancs irányul.

6. E kérdéssel a kérdést előterjesztő bíróság ily módon azt kívánja megállapítani, hogy az érintett védelemhez való jogának tiszteletben tartását a büntetőeljárás két foka tekintetében kell-e értékelni, vagy elegendő, ha e bíróság megbizonyosodik arról, hogy e jogot az elsőfokú eljárás során tiszteletben tartották.

II. Jogi háttér

A. Az EJEE

7. Az emberi jogok és alapvető szabadságok védelméről szóló európai egyezmény (kihirdette: az 1993. évi XXXI. tv.; a továbbiakban: EJEJ)⁴ 6. cikkének (1) bekezdése a következőképpen rendelkezik:

„Mindenkinek joga van arra, hogy ügyét a törvény által létrehozott független és pártatlan bíróság tisztességesen, nyilvánosan és észszerű időn belül tárgyalja, és hozzon határozatot polgári jogi jogai és kötelezettségei tárgyában, illetőleg az ellene felhozott büntetőjogi vádak megalapozottságát illetően. [...]”

B. Az uniós jog

1. A Charta

8. Az Európai Unió Alapjogi Chartájának (a továbbiakban: Charta) 47. cikke értelmében:

„Mindenkinek, akinek az Unió joga által biztosított jogait és szabadságait megsértették, az e cikkben megállapított feltételek mellett joga van a bíróság előtti hatékony jogorvoslathoz.

Mindenkinek joga van arra, hogy ügyét a törvény által megelőzően létrehozott független és pártatlan bíróság tisztességesen, nyilvánosan és észszerű időn belül tárgyalja. Mindenkinek biztosítani kell a lehetőséget tanácsadás, védelem és képviselő igénybeviteléhez.

[...]”

9. A Charta 48. cikkének (2) bekezdése szerint „[m]inden gyanúsított személy számára biztosítani kell a védelemhez való jogának tiszteletben tartását”.

2. A kerethatározat

10. A kerethatározat 1. cikkének (1) bekezdése úgy határozza meg az európai elfogatóparancsot, hogy az „egy tagállamban kibocsátott igazságügyi hatósági határozat, amely azt a célt szolgálja, hogy egy másik tagállam a büntetőeljárás lefolytatása, szabadságvesztés-büntetés, illetve szabadságelvonással járó intézkedés végrehajtása végett a keresett személyt elfogja és átadja”.

⁴ Rómában, 1950. november 4-én írták alá.

11. A (2) bekezdés szerint „[a] tagállamok minden európai elfogatóparancsot a kölcsönös elismerés elve alapján és e kerethatározat rendelkezéseinek megfelelően hajtanak végre”.

12. A (3) bekezdés azt mondja ki, hogy a kerethatározat „nem érinti az [EUSZ 6. cikkben] biztosított alapvető jogok és alapvető jogelvek tiszteletben tartásának a kötelezettségét”.

13. A kerethatározat 4a. cikkét a 2009/299 kerethatározat iktatta be, annak érdekében, hogy pontosítsa az európai elfogatóparancs végrehajtása megtagadásának mérlegelhető okait abban az esetben, ha az érintett személy nem volt személyesen jelen a tárgyalásán:

„(1) A végrehajtó igazságügyi hatóság abban az esetben is megtagadhatja a szabadságvesztés-büntetés vagy szabadságelvonással járó intézkedés végrehajtása céljából kibocsátott európai elfogatóparancs végrehajtását, ha az érintett személy személyesen nem volt jelen a határozat meghozatalát eredményező tárgyaláson, kivéve, ha az európai elfogatóparancs szerint a kibocsátó tagállam nemzeti jogában meghatározott további eljárási követelményekkel összhangban:

a) az érintett személyt kellő időben:

i. személyesen idézték, és ily módon tájékoztatták annak a tárgyalásnak a kitűzött időpontjáról és helyéről, amely a határozat meghozatalához vezetett, vagy az érintett más módon ténylegesen hivatalos tájékoztatást kapott a szóban forgó tárgyalás kitűzött időpontjára és helyére vonatkozóan, mégpedig oly módon, hogy egyértelműen megállapítást nyert, hogy a kitűzött tárgyalásról tudomást szerzett;

valamint

ii. tájékoztatták arról, hogy a határozat meghozatalára meg nem jelenése esetén is sor kerülhet;

vagy

b) az érintett személy a kitűzött tárgyalás ismeretében meghatalmazta vagy az általa választott vagy az állam által kirendelt jogi képviselőt arra, hogy a tárgyalás során a védelmét ellássa, és az említett jogi képviselő ténylegesen ellátta az érintett személy védelmét a tárgyaláson;

vagy

c) az érintett személy a határozat kézbesítését és azt követően, hogy kifejezetten tájékoztatták őt a perújításhoz vagy fellebbezéshez való jogáról, amely eljárásban joga van részt venni, és amely lehetővé teszi az ügy újbóli érdemi vizsgálatát – beleértve az új bizonyítékokat –, és amely az eredeti határozat megváltoztatásához [helyesen: hatályon kívül helyezéséhez] vezethet:

i. egyértelműen kijelentette, hogy nem vitatja a határozatot;

vagy

ii. a megállapított határidőn belül nem kért perújítást vagy nem fellebbezett;

vagy

d) a határozatot nem kézbesítették személyesen az érintett személynek, de:

i. az átadást követően haladéktalanul, személyesen kézbesíteni fogják neki, és kifejezetten tájékoztatni fogják őt a perújításhoz vagy fellebbezéshez való jogáról, amely eljárásban joga van részt venni, és amely lehetővé teszi az ügy újbóli érdemi vizsgálatát – beleértve az új bizonyítékokat –, és amely az eredeti határozat megváltoztatásához [helyesen: hatályon kívül helyezéséhez] vezethet;

valamint

ii. tájékoztatni fogják arról, hogy milyen határidőn belül kérhet perújítást vagy fellebbezést, amint arra a vonatkozó európai elfogatóparancs utalást tartalmaz.

(2) Amennyiben az európai elfogatóparancsot [...] bocsátják ki az (1) bekezdés d) pontjában meghatározott feltételek szerint, és az érintett személy előzőleg nem kapott hivatalos tájékoztatást arról, hogy büntetőeljárás folyik ellene, akkor az adott személy az európai elfogatóparancs tartalmáról való tájékoztatása alkalmával kérheti, hogy átadását megelőzően bocsássák rendelkezésére az ítélet egy példányát. [...] [Az ítélet rendelkezésre bocsátása] nem tekinthető az ítélet hivatalos kézbesítésének, és nem befolyásolhatja a perújítási vagy fellebbezési eljárás kérelmezésére nyitva álló határidőket.

(3) Amennyiben a személyt az (1) bekezdés d) pontjában meghatározott feltételek szerint adják át, és perújítási kérelmet vagy fellebbezést nyújtott be, a perújítási vagy fellebbezési tárgyalásra váró személynek az ezen eljárások lezárásáig tartó fogva tartását rendszeresen, vagy az érintett személy kérelmére felül kell vizsgálni a kibocsátó tagállam jogával összhangban. [...]"

14. A kerethatározat 8. cikkének (1) bekezdése azt írja elő, hogy az európai elfogatóparancsnak tartalmaznia kell a következő információkat:

„[...]

c) annak tanúsítása, hogy az 1. és 2. cikk szerinti végrehajtható ítélet, elfogatóparancs vagy más, azonos joghatállyal bíró végrehajtható bírósági határozat áll rendelkezésre;

d) a bűncselekmény jellege és jogi minősítése [...];

[...]

f) jogerős ítélet esetén a kiszabott büntetés, illetve a bűncselekményre a kibocsátó tagállam joga szerint előírt büntetési tétel;

[...]”

15. A kerethatározat „Határozat az átadásról” című 15. cikke a következőképpen szól:

„(1) Az érintett személy átadásáról az e kerethatározatban előírt határidőkön belül és feltételek mellett a végrehajtó igazságügyi hatóság határoz.

(2) Ha a végrehajtó igazságügyi hatóság úgy ítéli meg, hogy a kibocsátó tagállam által közölt információk nem elégségesek ahhoz, hogy az átadás kérdésében határozzon, kéri, hogy a szükséges kiegészítő információkat [...] soron kívül bocsássák a rendelkezésére [...].”

16. A kerethatározat 2009/299 határozattal módosított mellékletének („Európai elfogatóparancs”) d) pontja a következő:

„d) Jelezze, hogy az érintett személyesen jelen volt-e a határozat meghozatalát eredményező tárgyaláson:

1. Igen, az érintett személyesen jelen volt a határozat meghozatalát eredményező tárgyaláson.
2. Nem, az érintett nem volt jelen személyesen a határozat meghozatalát eredményező tárgyaláson.
3. Amennyiben megjelölte a 2. pontot, adja meg az alábbiak valamelyikének fennállását:
 - 3.1.a. az érintettet személyesen idézték ... -án/-én (év/hónap/nap), és ily módon tájékoztatták annak a tárgyalásnak a kitűzött időpontjáról és helyéről, amely a határozat meghozatalához vezetett, és tájékoztatták arról, hogy a határozat meghozatalára meg nem jelenése esetén is sor kerülhet;

VAGY

 - 3.1.b. az érintettet nem idézték személyesen, de más módon ténylegesen hivatalos tájékoztatást kapott annak a tárgyalásnak a kitűzött időpontjára és helyére vonatkozóan, amely a határozat meghozatalához vezetett, mégpedig oly módon, hogy egyértelműen megállapítást nyert, hogy a kitűzött tárgyalásról tudomást szerzett, és tájékoztatták arról, hogy a határozat meghozatalára meg nem jelenése esetén is sor kerülhet;

VAGY

 - 3.2. az érintett személy a kitűzött tárgyalás ismeretében meghatalmazta vagy az általa választott, vagy az állam által kirendelt jogi képviselőt arra, hogy a tárgyalás során a védelmét ellássa, és az említett jogi képviselő ténylegesen ellátta az érintett személy védelmét a tárgyaláson;

VAGY

 - 3.3. a határozatot ... -án/-én (év/hónap/nap) személyesen kézbesítették az érintett személynek, és kifejezetten tájékoztatták őt a perújításhoz vagy fellebbezéshez való jogáról, amely eljárásban joga van részt venni, és amely lehetővé teszi az ügy újbóli érdemi vizsgálatát – beleértve az új bizonyítékokat –, és amely az eredeti határozat megváltoztatásához vezethet, valamint
 az érintett egyértelműen kijelentette, hogy nem vitatja a határozatot,
VAGY
 a megállapított határidőn belül nem kért perújítást vagy nem fellebbezett;

VAGY

 - 3.4. a határozatot személyesen nem kézbesítették az érintett személynek, de
 - a határozatot az érintettnek az átadást követően haladéktalanul, személyesen kézbesíteni fogják, valamint
 - az érintettet a határozat kézbesítésekor kifejezetten tájékoztatják a perújításhoz vagy fellebbezéshez való jogáról, amely eljárásban joga van részt venni, és amely lehetővé teszi az ügy újbóli érdemi vizsgálatát – beleértve az új bizonyítékokat –, és amely az eredeti határozat megváltoztatásához vezethet, valamint
 - az érintettet tájékoztatják arról, hogy milyen határidőn belül kérhet perújítást vagy fellebbezést, amely ... nap.
4. Amennyiben megjelölte a fenti 3.1.b., 3.2. vagy 3.3. pontot, adjon tájékoztatást az adott feltétel teljesülésének módjáról:
.....
.....”

C. A holland jog

17. A 2004. április 29-i Overleveringswet (a személyek átadásáról szóló törvény, Stb. 2004, 195. szám; a továbbiakban: OLW) ülteti át a holland jogba a kerethatározatot. A 12. cikk azt írja elő, hogy „az átadást meg kell tagadni, ha az európai elfogatóparancs ítélet végrehajtására irányul, és a vádlott személyesen nem vett részt az említett ítélet meghozatalához vezető tárgyaláson, kivéve, ha az európai elfogatóparancs utal arra, hogy a kibocsátó tagállam eljárásjogi követelményeivel összhangban” fennáll az ugyanezen rendelkezésben ismertetett négy helyzet valamelyike. E helyzeteket az OLW 12. cikkének a)–d) pontja rögzíti, és azok megfelelnek a kerethatározat 4a. cikke (1) bekezdése a)–d) pontjának.

18. Az OLW 2. mellékletének D. pontja, amelynek címe „Az OLW 2. cikkének (2) bekezdésében említett európai elfogatóparancs mintája” a kerethatározat melléklete d) pontjának felel meg.

III. Az alapeljárás és az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdés

19. 2017. február 22-én az officier van justitie bij de rechtbank (az elsőfokú bíróság mellett működő királyi ügyész, Hollandia) a Klaipėdos apygardos teismas (klaipėdai regionális bíróság, Litvánia) által 2017. február 14-én kibocsátott európai elfogatóparancs végrehajtása iránti kérelemmel fordult a kérdést előterjesztő bírósághoz.

20. Ezen európai elfogatóparancs T. Tupikas litván állampolgárnak a vele szemben kiszabott egy év négy hónapos szabadságvesztés büntetés Litvániában való végrehajtása céljából történő őrizetbe vételére és átadására irányul.

21. Az európai elfogatóparancs a Klaipėdos apygardos teismas (klaipėdai kerületi bíróság, Litvánia) által 2016. augusztus 26-án hozott, a büntetőjogi felelősséget megállapító végrehajtható ítéletet említ, amely két bűncselekményre vonatkozik. Kifejti, hogy T. Tupikas fellebbezést nyújtott be ezen ítélettel szemben, valamint, hogy 2016. december 8-i határozatával a Klaipėdos apygardos teismas (klaipėdai regionális bíróság) elutasította a fellebbezést.

22. T. Tupikas személyesen jelen volt az elsőfokú tárgyaláson.

23. Az európai elfogatóparancs nem tartalmaz a fellebbezésre vonatkozó információt, különösen azzal kapcsolatban, hogy az érintett részt vett-e ebben az eljárásban, és hogy nemleges esetben a kerethatározat 4a. cikke (1) bekezdésének a)–d) pontjában hivatkozott feltételek teljesültek-e.

24. A kérdést előterjesztő bíróság arra keresi a választ, hogy ilyen esetben a kerethatározat kizárólag az elsőfokú eljárásra alkalmazandó-e, vagy pedig a fellebbezési eljárásra is.

25. E körülmények között a Rechtbank Amsterdam (amszterdami bíróság) felfüggesztette az eljárást, és előzetes döntéshozatal céljából a következő kérdést terjesztette a Bíróság elé:

„Az olyan fellebbviteli eljárás

- amelynek során az ügy érdemi vizsgálatára került sor, és
- amelynek során az érintettet (ismét) elítélték és/vagy helyben hagyták az elsőfokú elítélést,
- az európai elfogatóparancs pedig ezen elítélés végrehajtását szolgálja,

a [...] kerethatározat 4a. cikke (1) bekezdésének értelmében vett »határozat meghozatalát eredményező tárgyalásnak« minősül-e?”

IV. A Bíróság előtti sürgösségi eljárásról

26. A kérdést előterjesztő bíróság a Bíróság eljárási szabályzatának 107. cikke alapján kérte a jelen előzetes döntéshozatal iránti kérelem sürgösségi eljárásban történő elbírálását.

27. E kérelem alátámasztása érdekében előadta, hogy az előterjesztett kérdést az EUM-Szerződés harmadik részének V. címe alá tartozó kerethatározat értelmezésére irányul. Az is kifejtette, hogy az érintett átdadásig fogvatartásban van Hollandiában. A Bíróság sürgős válasza közvetlen és döntő befolyással van az érintett fogvatartásának időtartamára.

28. A Bíróság ötödik tanácsa 2017. június 8-án úgy döntött, hogy helyt ad e kérelemnek.

29. Írásbeli észrevételt terjesztett elő az Openbaar Ministerie (ügyészség, Hollandia), T. Tupikas mint az alapeljárás felperese, a holland kormány és a Bizottság. Az Openbaar Ministerie, T. Tupikas, a holland, az ír és a litván kormány, valamint a Bizottság a 2017. július 11-én tartott tárgyaláson szóban is kifejtették álláspontjukat.

V. Elemzés

30. A jelen elemzés szerkezete a következő. Előzetesen tisztázom a jelen ügy tárgyát (A). Ezt követően kifejezetten az előterjesztett formájában elemzem az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdést (B). Ezen elemzés eredményeit a jelen ügyre alkalmazva megvizsgálom a kerethatározat 4a. cikkéből eredő, az átültető nemzeti jogszabály által kötelezővé tett mérlegelhető megtagadási ok jellegét (C).

A. Előzetes megjegyzések

31. A hatékony jogorvoslathoz való jogot, valamint a védelemhez és a tisztességes eljáráshoz való jogot a Charta 47. cikke és 48. cikkének (2) bekezdése rögzíti.

32. A Chartához fűzött magyarázatoknak megfelelően e rendelkezések értelme és hatálya megegyezik az EJEE védelemhez való jog tényleges gyakorlásához fűződő jogot garantáló 6. cikkének értelmével és hatályával. Ez nem akadályozza annak, hogy az uniós jog a Charta 52. cikkének (3) bekezdése alapján szélesebb körű védelmet biztosítson.⁵

33. Másként fogalmazva, minimális párhuzamosságnak kell fennállnia az EJEE által előírt védelmi standardok és az uniós jog védelmi standardjai között. A jelen ügyben e törekvés kitűnik többek között a kerethatározat preambulumból⁶ és 1. cikkének (3) bekezdéséből,⁷ valamint a 2009/299 kerethatározat preambulumból⁸ és 1. cikkének (2) bekezdéséből.

5 Lásd a kerethatározat 4a. cikke (1) bekezdése a) pontjának i. alpontját illetően: Dworzecki ügyre vonatkozó indítványom (C-108/16 PPU, EU:C:2016:333, 74. pont).

6 Lásd a (12) preambulumbekendést, amelynek értelmében az említett kerethatározat „tisztelőben tartja az alapvető jogokat és összhangban van az [EUSZ 6. cikkben] elismert és [a Chartában] kifejezésre juttatott alapelvekkel”.

7 Lásd még: 2016. május 24-i Dworzecki ítélet (C-108/16 PPU, EU:C:2016:346, 37. pont).

8 Lásd a 2009/299 kerethatározat (1), (4) és (8) preambulumbekendését.

34. Amint arra a 2009/299 kerethatározat (1) preambulumbekzdése emlékeztet, a vádlott azon joga, hogy személyesen jelen legyen a tárgyaláson, a tisztességes eljáráshoz való jog része.⁹ E jog azonban nem abszolút érvényű, és „bizonyos körülmények között a vádlott szabad akaratából – kifejezetten vagy hallgatólagosan, de egyértelműen – lemondhat az említett jogról”.¹⁰

35. A fellebbezést illetően az Emberi Jogok Európai Bírósága (a továbbiakban: EJEB) ítélkezési gyakorlata megerősíti, hogy az EJEE 6. cikke nem igényel másodfokú eljárást büntetőügyekben.¹¹

36. Amennyiben ugyanakkor előírnak másodfokú eljárást, akkor annak tiszteletben kell tartania az EJEE 6. cikkéből következő garanciákat,¹² azzal, hogy az EJEE 6. cikkének végrehajtási szabályai a szóban forgó fellebbezési eljárás sajátosságaitól függenek.¹³

37. Ily módon, amennyiben kétfokú büntetőeljárást írnak elő a tagállamok, az, hogy az érintett első fokon gyakorolhatta védelemhez való jogát, nem teszi lehetővé annak megállapítását, hogy az EJEE 6. cikkének garanciáit teljes mértékben tiszteletben tartották.¹⁴

38. E körülmények felidézését követően hangsúlyozni kell, hogy a jelen ügy nem közvetlenül a fellebbezési jog fennállására vonatkozik. Nem vitatott, hogy a fellebbezés lehetősége *nyitva állt* T. Tupikas előtt, sőt azzal *élt* is. A jelen ügyben az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdés középpontjában, a kerethatározat működésével összefüggésben vizsgált kölcsönös elismerés áll, a 4a. cikkben előírt mérlegelhető megtagadási ok érvényesítése esetén. Konkrétabban, az e rendelkezés bevezető részében szereplő, a „határozat meghozatalát eredményező tárgyalás” fogalmának értelmezéséről van szó.

39. A „határozat meghozatalát eredményező tárgyalás” fogalmának értelmezése során a Bíróság köteles szem előtt és tiszteletben tartani az alapvető jogokból eredő ezen garanciákat. Hangsúlyozom ugyanakkor, hogy a jelen elemzés tárgya *nem* a fellebbezéshez való jog mint az uniós jogból eredő jog megállapítása.

9 Lásd még: EJEB, 1985. február 12., Colozza kontra Olaszország ítélet (CE:ECHR:1985:0212JUD 000902480, 27. §); 1993. november 23., Poitrimol kontra Franciaország ítélet (CE:ECHR:1993:1123JUD001403288, 35. §).

10 Lásd a 2009/299 kerethatározat (1) preambulumbekzdését. Lásd: EJEB, 2009. június 9., Strzalkowski kontra Lengyelország ítélet (CE:ECHR:2009:0609JUD 003150902, 40–42. §); 2006. március 1-jei Sejdovic kontra Olaszország ítélet (CE:ECHR:2006:0301JUD 005658100, 82. §). Lásd még: 2013. február 26-i Melloni ítélet (C-399/11, EU:C:2013:107, 49. pont). Lásd továbbá, más összefüggésben: 2011. november 17-i Hypoteční banka ítélet (C-327/10, EU:C:2011:745, 50–53. pont); 2012. március 15-i G-ítélet (C-292/10, EU:C:2012:142, 48. és azt követő pontok); 2012. szeptember 6-i Trade Agency ítélet (C-619/10, EU:C:2012:531, 55. pont).

11 EJEB, 2009. február 18., Andrejewa kontra Lettország ítélet (CE:ECHR:2009:0218JUD005570700, 97. §). A kétfokú büntetőeljárás követelményét az EJEE 1984. november 22-én aláírt 7. jegyzőkönyvének 2. cikke tartalmazza. E jegyzőkönyvet ugyanakkor még nem ratifikálta valamennyi tagállam. Lásd e tekintetben még: Cruz Villalón főtanácsnok Åkerberg Fransson ügyre vonatkozó indítványa (C-617/10, EU:C:2012:340, 71–74. pont).

12 EJEB, 2000. október 26., Kudla kontra Lengyelország ítélet (CE:ECHR:2000:1026JUD 00302109, 122. §); 2017. február 14., Hokkeling kontra Hollandia ítélet (CE:ECHR:2017:0214JUD 003074912, 56. és 58. §); 2009. február 18., Andrejewa kontra Lettország ítélet (CE:ECHR:2009:0218JUD005570700, 97. §). Lásd még a felülvizsgálati eljárás kapcsán: EJEB, 1970. január 17., Delcourt kontra Belgium ítélet (CE:ECHR:1970:0117JUD 000268965, 25. §).

13 Az EJEB szerint többek között a fellebbezési bíróság által játszott szerepet, valamint a védelemhez való jog megóvásának módját kell figyelembe venni, tekintettel az általa eldöntendő kérdésekre és a fellebbező fél számára képviselt jelentőségükre. EJEB, 2006. október 18., Hermi kontra Olaszország ítélet (ECLI:CE:ECHR:2006:1018JUD001811402) 62. §); 2009. július 21., Seliwiak kontra Lengyelország ítélet (ECLI:CE:ECHR:2009:0721JUD000381804, 54–64. §); 2009. június 9., Sobolewski kontra Lengyelország ítélet, (ECLI:CE:ECHR:2009:0609JUD001984707, 33–44. §); 2009. június 9., Strzalkowski kontra Lengyelország ítélet (CE:ECHR:2009:0609JUD003150902, 39–55. §); 1993. szeptember 21., Kremzow kontra Ausztria ítélet (ECLI:CE:ECHR:1993:0921JUD001235086, 67. §); 2002. július 26., Mefta kontra Franciaország ítélet (ECLI:CE:ECHR:2002:0726JUD003291196, 41. §); 2013. április 25., Zahirović kontra Horvátország ítélet (ECLI:CE:ECHR:2013:0425JUD005859011, 54–57. §).

14 Lásd ebben az értelemben: EJEB, 2017. február 14., Hokkeling kontra Hollandia ítélet (CE:ECHR:2017:0214JUD 003074912, 57. és 58. §).

B. A kérdést előterjesztő bíróság által előterjesztett kérdésről

40. A kérdést előterjesztő bíróság azt kívánja eldönteni, hogy az elsőfokú eljárást vagy a fellebbezési eljárást kell-e figyelembe vennie, amikor az érintett eljárási jogainak tiszteletben tartását vizsgálja az elítélését eredményező és az európai elfogatóparancs alapját képező „határozat meghozatalát eredményező tárgyalás” során. E bíróság szerint, ha kizárólag az elsőfokú eljárást kell figyelembe venni, akkor végre kell hajtani az európai elfogatóparancsot, mivel T. Tupikas annak során személyesen megjelent. Ha viszont a fellebbezési eljárást kell figyelembe venni, a bíróságnak meg kell vizsgálnia az illetékes litván hatóság elé terjesztett fellebbezés körülményeit. Semmilyen információ nem áll ugyanis rendelkezésre e fellebbezési eljárásra vonatkozóan azon kívül, hogy T. Tupikas benyújtotta a fellebbezést, valamint hogy annak eredményeként helyben hagyták az elsőfokú határozatot.

41. Az EJEB ítélkezési gyakorlata és a kerethatározat rendszertani értelmezése (figyelemmel különösen a 4a. cikk (1) bekezdése c) és d) pontjának szövegére) alapján a kérdést előterjesztő bíróság úgy véli, hogy amennyiben a fellebbezési eljárás során sor kerül az ügy érdemi vizsgálatára (a bűnösség vagy a büntetés kérdésére kiterjedően), akkor az a „határozat meghozatalát eredményező tárgyalás” fogalma alá tartozik. Ezzel szemben nem ez a helyzet abban az esetben, ha a fellebbezés alapján eljáró bíróság kizárólag jogkérdésekben dönt, mint a felülvizsgálati eljárás során.

42. T. Tupikas lényegileg egyetért a kérdést előterjesztő bíróság által az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdésre javasolt válasszal. Kiemeli ugyanakkor, hogy a fellebbezési eljárás során is nagy jelentőséget kell tulajdonítani a védelemhez való jog tiszteletben tartásának, amennyiben ilyen eljárást előírnak.

43. Az ügyészség rámutat a kibocsátó igazságügyi hatóságoktól az európai elfogatóparancs alapjaként megkövetelt végrehajtható ítélet tekintetében fennálló gyakorlatok eltérő voltára: ez lehet az elsőfokú ítélet, a fellebbezés alapján hozott ítélet, sőt mindkettő. A kibocsátó hatóság e választása dönti tehát el, hogy mi minősül konkrétan a „határozat meghozatalát eredményező tárgyalásnak”. Az ügyészség úgy véli, hogy e fogalom magában foglalhatja az olyan fellebbezési eljárást, amelynek során felülvizsgálták a bűnösség kérdését. Ha az elsőfokú eljárás nem felel meg a kerethatározat 4a. cikkének, a fellebbezési eljárás azonban igen, úgy az átadás engedélyezhető.

44. A holland kormány úgy ítéli meg, hogy az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdésben ismertetethez hasonló fellebbezési eljárás nem tartozik a „határozat meghozatalát eredményező tárgyalás” fogalma alá. Álláspontja szerint a végrehajtó igazságügyi hatóságnak a kibocsátó hatóság által megküldött végrehajtható ítéletet kell megvizsgálnia. A végrehajtó hatóságnak nem feladata a korábbi büntetőeljárások vizsgálata, mert ezzel megkérdőjelezné a kölcsönös elismerés elvét. A jelen ügyben a végrehajtó igazságügyi hatóságnak az európai elfogatóparancs alapját képező ítélet vizsgálatára kell szorítkoznia. Nem kell megvizsgálnia a fellebbezési eljárást.

45. A tárgyalás során az ír kormány nemleges választ javasolt az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdésre, úgy ítélve meg, hogy kizárólag az első fokon hozott ítélet releváns a jelen összefüggésben. E kormány álláspontját többek között a kerethatározat 4a. cikke (1) bekezdése c) és d) pontjának szövegére és a kerethatározat 5. cikke (1) bekezdésének a 2009/299 kerethatározattal történt módosítást megelőző szövegére hivatkozva támasztotta alá.

46. A litván kormány a tárgyalás során a „határozat meghozatalát eredményező tárgyalás” fogalmának széles értelmezése mellett érvelt. E kormány szerint a kerethatározat 4a. cikke alapján végzett ellenőrzés nem korlátozódhat az első fokon hozott ítéletre, amennyiben az ügy tényállását felülvizsgálták egy felsőbb bíróság által később hozott határozat keretében.

47. A Bizottság előadja, hogy az alapeljárásban szereplő fellebbezés a „határozat meghozatalát eredményező tárgyalás” fogalma alá tartozik. Ez abból következik, hogy biztosítani kell az eljárási jogok tiszteletben tartását, amennyiben fellebbezési eljárást írnak elő. A Bizottság továbbá a tárgyaláson való jelenlét jogára vonatkozó biztosítékokat harmonizáló (EU) 2016/343 irányelv¹⁵ rendelkezéseire hivatkozik. Megállapítja, hogy az olyan fellebbezési eljárás kapcsán, amelynek során az érintettet jogerősen szabadságvesztés-büntetésre ítélték, meg vizsgálhatónak kell lennie a kerethatározat 4a. cikkében rögzített megtagadási oknak.

48. A felek álláspontjainak ismertetését követően a továbbiakban megvizsgálom, hogy mit kell érteni a kerethatározat 4a. cikkének (1) bekezdése értelmében vett „határozat meghozatalát eredményező tárgyalás” fogalma alatt. Ennek érdekében mindenekelőtt elemzem a végrehajtható ítélet fogalmát (1), majd a fellebbezési eljárás hatásait, amennyiben fellebbezés benyújtására került sor (2).

1. A végrehajtható ítélet fogalma

49. A kerethatározat 8. cikke (1) bekezdésének c) pontjából, valamint melléklete b) részének 2. pontjából az következik, hogy a kibocsátó igazságügyi hatóságnak tanúsítania kell, hogy fennáll egy az európai elfogatóparancs alapját képező „végrehajtható ítélet”.

50. Álláspontom szerint olyan jogerőre emelkedett ítéletről van szó, amelynek jogereje a nemzeti jog alapján lehetővé teszi a szabadságvesztés-büntetés végrehajtását.

51. Két változó alapján lehet eldönteni, hogy konkrétan mi minősül ilyen ítéletnek.

52. Az *első* változó, amint azt lényegileg az ügyészség és a holland kormány megjegyzi, a büntetőeljárás érintett tagállamon belüli megszervezésére vonatkozik. Ebben az összefüggésben azt a kérdést kell feltenni, hogy az alkalmazandó eljárási jog kínál-e olyan fellebbezési lehetőséget, amelynek során teljeskörűen érdemben megvizsgálják az ügyet, ami kiterjed a bűnösség vagy a kiszabott büntetés vizsgálatára is.¹⁶

53. A konkrét ügy körülményei alkotják a *második* változót. Meg kell vizsgálni, hogy ténylegesen benyújtottak-e fellebbezést, valamint, hogy annak milyen hatása volt az első fokon hozott ítéletre. Amennyiben fellebbezést nyújtottak be, az alkalmazandó nemzeti jog határozza meg, hogy az elsőfokú ítélet, vagy a fellebbezés alapján hozott ítélet jelenti-e a végrehajtási jogcímet.

54. A fenti megfontolásokra figyelemmel megállapítom, hogy a végrehajtható ítélet a kerethatározat 8. cikke (1) bekezdésének c) pontja szempontjából olyan jogerős ítéletet jelent, amely lehetővé teszi az illetékes hatóságok számára, hogy az alkalmazandó nemzeti jog alapján biztosítsák az érintettel szemben kiszabott szabadságvesztés-büntetés végrehajtását. Az, hogy egy adott esetben mi jelent ilyen ítéletet, a tagállam eljárási rendelkezéseitől, illetve annak az érintett általi (vagy vele szembeni) alkalmazásától függ.

¹⁵ A büntetőeljárás során az ártatlanság véelme egyes vonatkozásainak és a tárgyaláson való jelenlét jogának megerősítéséről szóló, 2016. március 9-i európai parlamenti és tanácsi irányelv (HL 2016. L 65., 1. o.).

¹⁶ Az EJEB kimondta, hogy „az »elítélés« EJEE 5. cikkének (1) bekezdése szerinti fogalma egyszerre irányul a bűnösségnek – a bűncselekmény törvény szerinti megállapítását követően történő – megállapítására, [...] valamint szabadságelvonással járó büntetés vagy más intézkedés kiszabására” EJEB, 2013. október 21., Del Río Prada kontra Spanyolország ítélet (CE:ECHR:2013:1021JUD004275009, 123. §). A Kremzow kontra Ausztria ítéletben az EJEB megállapította, hogy az eljárás tisztességessége magában foglalja a felperes azon jogát, hogy részt vegyen a fellebbviteli tárgyaláson, azon jelentős következmények miatt, amelyeket az a büntetés mértékére gyakorolhat (EJEB, 1993. szeptember 21., Kremzow kontra Ausztria ítélet, CE:ECHR:1993:0921JUD001235086, 67. §).

2. Az ítélettel szemben benyújtott fellebbezés

55. A kerethatározat 8. cikke (1) bekezdésének c) pontja értelmében vett „végrehajtható ítélet” fogalmát meg kell különböztetni az említett kerethatározat 4a. cikke (1) bekezdésének bevezető része értelmében vett „határozat meghozatalát eredményező tárgyalás” fogalmától.

56. Amint azt a Bizottság hangsúlyozta a tárgyalás során, az utóbbi fogalom magában foglalja a büntetőeljárás minden olyan szakaszát, amelynek során a bíróság érdemben vizsgálta az ügyet, vagyis akár a bűnösség, akár a büntetés kérdését.

57. Ugyanakkor úgy vélem, hogy – figyelemmel az európai elfogatóparancs formanyomtatványának szerkezetére és logikájára – a kibocsátó igazságügyi hatóságnak információkat kell szolgáltatnia azon eljárási szakaszt illetően, amely közvetlenül lehetővé tette az elítélésről szóló határozat végrehajthatóvá nyilvánítását. Következésképpen a kerethatározat 4a. cikke feltételei tiszteletben tartásának biztosítása kizárólag ezen *utolsó eljárási szakasz* vonatkozásában tartozik a végrehajtó igazságügyi hatóságra, amelynek során az ügy érdemét a fent hivatkozott értelemben megtárgyalták.

58. Emlékeztetni kell arra, hogy a 2009/299 kerethatározat 1. cikke szerint a terhelt távollétében történő elítélés tilalma az érintett személy védelemhez való joga ténylegességének védelmére irányuló célt szolgálja.

59. Az ilyen vizsgálat kulcselemei a következők: i. az érintett személy tudomással bír az eljárásról, és ii. az érintett személynek lehetősége van arra, hogy hatékonyan védekezzen és kifejtse minden javára szóló érvet az ügy *érdemét*, vagyis a *bűnösség* és a *büntetés* kérdését illetően.

60. E második részt illetően, az érintettnek mindenféleképpen lehetőséggel kell rendelkeznie arra, hogy teljeskörűen érvényesíthesse jogait a büntetőeljárás utolsó, a jogerős ítélethez vezető szakasza során. A gyakorlatban ez lehet i. egy elsőfokú eljárás, amennyiben az adott eljárási rendszer nem biztosít fellebbezési lehetőséget valamennyi érdemi kérdést illetően, vagy pedig e lehetőség fennáll, de nem nyújtottak be a fellebbezést; vagy ii. egy másodfokú eljárás, amennyiben fellebbezést nyújtottak be és az alkalmazandó jog lehetővé teszi valamennyi érdemi kérdés vizsgálatát.¹⁷

61. A végrehajtó igazságügyi hatóság az eljárás végrehajtható ítéletet közvetlenül megelőző része vonatkozásában vizsgálja meg a kerethatározat 4a. cikke részletszabályainak megfelelően azon tárgyalás körülményeit, amelyen az érintett személy nem vett részt.

62. Ha egy olyan fellebbezés összefüggésébe helyezkedünk, amelynek során valamennyi érdemi kérdést megvizsgálják, a fenti megfontolásokból az következik, hogy amennyiben az érintett nem vett részt az elsőfokú eljárásban, de a fellebbezési eljárásban igen, akkor azt kell megállapítani, hogy személyesen részt vett a kerethatározat 4a. cikke értelmében vett, a határozat meghozatalát eredményező tárgyaláson. Ellenkező esetben, ha az érintett részt vett az elsőfokú eljárásban, de a fellebbezési eljárásban nem, akkor az európai elfogatóparancs végrehajtása megtagadható, amennyiben a végrehajtó igazságügyi hatóság arra a megállapításra jut, hogy az adott egyedi esetben az érintett személy eljárási jogait nem tartották tiszteletben, kivéve, ha fennáll a kerethatározat 4a. cikkének a)–d) pontjában hivatkozott valamelyik helyzet.

¹⁷ Hozzáteszem, hogy a „különleges” jogorvoslatot jelentő későbbi eljárások, mint a felülvizsgálati eljárás vagy az alkotmányjogi panasz, főszabály szerint nem tartoznak a végrehajtható ítélet meghozatalát eredményező eljárás fogalma alá. Ennek oka az, hogy ezek esetleges benyújtása főszabály szerint nem teszi lehetővé valamennyi érdemi kérdés vizsgálatát, sem az érintett személlyel szemben kiszabott szabadságvesztés-büntetés végrehajtásának elhalasztását. Ezzel együtt e szakaszoknak mindig tiszteletben kell tartaniuk az EJEE 6. cikkének követelményeit (EJEB, 2006. október 18., Hermi kontra Olaszország ítélet [ECLI:CE:ECHR:2006:1018JUD001811402, 60–61. §]. Lásd még: EJEB, 2009. március 20., Gorou kontra Görögország ítélet [ECLI:CE:ECHR:2009:0320JUD001268603, 41. §]; 2016. június 2., Papaioannou kontra Görögország ítélet [ECLI:CE:ECHR:2016:0602JUD001888015, 45. §]).

63. Ilyen helyzetben a kerethatározat 4a. cikkének d) pontjában ismertetett helyzet a releváns: a határozatot nem kézbesítették személyesen az érintett személynek, de kifejezetten tájékoztatni fogják őt „perújításhoz vagy fellebbezéshez való jogáról, amely eljárásban joga van részt venni, és amely lehetővé teszi az ügy újbóli érdemi vizsgálatát – beleértve az új bizonyítékokat –, és amely az eredeti határozat megváltoztatásához vezethet”.

64. Következésképpen ebben az összefüggésben hangsúlyozni kell a kölcsönös bizalom elvének jelentőségét.¹⁸ A kerethatározat által kialakított igazságügyi együttműködési mechanizmus nem működne, ha a végrehajtó igazságügyi hatóságnak hosszadalmas vizsgálatot kellene lefolytatnia annak ellenőrzése céljából, hogy az érintett személy eljárási jogainak tiszteletben tartását az eljárás valamennyi korábbi szakasza során garantálták-e. A működőképes rendszer fenntartásának szükségessége álláspontom szerint azt igényli, hogy a védelemhez való jog tiszteletben tartásának ellenőrzése arra az utolsó szakaszra korlátozódjon, amely közvetlenül megelőzi azt az időpontot, amikor a szabadságvesztés-büntetés végrehajthatóvá vált. A korábbi szakaszokra viszont kiterjed a kölcsönös bizalom elve. Ezt azt jelenti, hogy a végrehajtó igazságügyi hatóságnak bíznia kell abban, hogy a kibocsátó igazságügyi hatóság jogrendszere képes orvosolni az esetleges korábbi eljárási hibákat.

65. A fenti megfontolásokra figyelemmel úgy ítélem meg, hogy az olyan fellebbezési eljárás, amelynek során a bűnösség vagy a büntetés kérdéseit megvizsgálták, a kerethatározat 4a. cikkének (1) bekezdése értelmében vett, a „határozat meghozatalát eredményező tárgyalásnak” minősül. Ez az eljárási szakasz határozza meg az európai elfogatóparancs mögött meghúzódo, elítélést tartalmazó határozat végrehajthatóságát. Ezen eljárási szakaszra figyelemmel kell tehát a végrehajtó igazságügyi hatóságnak meggyőződnie az érintett személy eljárási jogainak tiszteletben tartásáról, annak érdekében, hogy érvényesíteni lehessen egy a kerethatározat 4a. cikkében előírt mérlegelhető megtagadási okot.

C. A jelen ügy és a kerethatározat 4a. cikke (1) bekezdésében előírt megtagadási ok mérlegelhető jellege

66. Az előzetes döntéshozatalra utaló végzésben az szerepel, hogy T. Tupikas-t első fokon 2016. augusztus 26-i ítéletével ítélte el a Klaipėdos apylinkės teismas (klaipėdai kerületi bíróság). A végzés azt is tartalmazza, hogy T. Tupikas fellebbezést nyújtott be ezen ítélettel szemben, és hogy 2016. december 8-i határozatával a Klaipėdos apygardos teismas (klaipėdai regionális bíróság) elutasította a fellebbezést. Az európai elfogatóparancs nem tartalmaz további információkat azon körülményeket illetően, amelyek között a fellebbezési eljárás lefolyt. A kérdést elterjesztő bíróság kiemeli, hogy nem tudja, T. Tupikas részt vett-e ebben az eljárásban, és hogy nemleges esetben a kerethatározat 4a. cikke (1) bekezdésének a)–d) pontjában hivatkozott feltételek valamelyike teljesült-e.

67. A rendelkezésre álló (a kérdést előterjesztő bíróság által megvizsgálandó) információk összességéből az következik, hogy T. Tupikas részt vett az elsőfokú eljárásban. Az, hogy T. Tupikas fellebbezést nyújtott be, azt bizonyítja, hogy tudnia kellett az első fokon hozott határozat létezéséről.

68. A kérdést előterjesztő bíróság kiemeli, hogy nincsenek információi a fellebbezési eljárást, és különösen azt illetően, hogy T. Tupikas abban személyesen részt vett-e, vagy sem.

69. A kérdést előterjesztő bíróság által ismertetett tények alapján úgy tűnik, hogy T. Tupikas-nak tudnia kellett a fellebbezési eljárás létezéséről, mivel ő maga kezdeményezte. Vitathatatlan, hogy az erről való tudomás önmagában nem garantálja, hogy T. Tupikas-t szabályszerűen megidéztek az ennek során tartott tárgyalásra vagy tárgyalásokra. Ily módon a végrehajtó igazságügyi hatóságra hárul azon

¹⁸ 2013. február 26-i Melloni ítélet (C-399/11, EU:C:2013:107, 62. és 63. pont).

kérdés elbírálása, hogy az eljárási jogokat ebben a ténybeli összefüggésben tiszteletben tartották-e. Amennyiben e hatóság érvényesíti az európai elfogatóparancs végrehajtása megtagadásának a kerethatározat 4a. cikkében előírt mérlegelhető megtagadási okát, akkor ennek érdekében a kerethatározat 15. cikkének (2) bekezdése alapján be kell szereznie a célszerű kiegészítő információkat.

70. E sajátos ténybeli összefüggés miatt ki kell térnem a jelen ügy mögött meghúzódó problémakörre, vagyis a kerethatározat 4a. cikkének a nemzeti jogszabályokba való problematikus átültetésére.

71. Először megjegyzem, hogy a 4a. cikk logikája a következő.

72. A kerethatározat 1. cikkének (2) bekezdéséből következő általános szabály szerint a tagállamok *kötelesek* „a kölcsönös elismerés elve alapján és e kerethatározat rendelkezéseinek megfelelően” végrehajtani az európai elfogatóparancsot.

73. A 4a. cikk (1) bekezdése az európai elfogatóparancs végrehajtása megtagadásának *lehetőségét* vezette be abban az esetben, ha az érintett személy személyesen nem volt jelen a határozat meghozatalát eredményező tárgyaláson. Az európai elfogatóparancs végre nem hajtására vonatkozó ezen lehetőségnek az egyes konkrét esetek sajátos körülményeinek a végrehajtó igazságügyi hatóság által végzett vizsgálatán kell alapulnia.

74. A végre nem hajtásra vonatkozó lehetőség megszűnik, amennyiben a végrehajtó igazságügyi megállapítja, hogy adott esetben a kerethatározat 4a. cikke (1) bekezdésének a)–d) pontjában felsorolt valamelyik helyzet áll fenn. Ilyen esetben az európai elfogatóparancs végrehajtásának megtagadása kizárt és ismét az érintett személy átadására irányuló *kötelezettség* válik szabállyá.

75. Másodszor megjegyzem, hogy az előzetes döntéshozatalra utaló határozatban bemutatott nemzeti jogszabály (az OLW 12. cikke) ugyanakkor megfordítja a kerethatározat logikáját, a „végre nem hajtás *lehetőségét*, kivéve a)–d)“ átalakítva „a végre nem hajtás *kötelezettségévé*, hacsak nem a)–d)“.

76. Harmadszor, a kerethatározat 4a. cikke átültetésének ezen módja az érintett személy határozat meghozatalát eredményező tárgyalásról való távolléte esetén az európai elfogatóparancs végre nem hajtására vonatkozó lehetőség alóli négy kivételből álló listát átalakította azon *kizárólagos* helyzetek *kimerítő* listájává, amelyekben a végrehajtó hatóság végrehajthatja az európai elfogatóparancsot, ha az érintett személy személyesen nem volt jelen a tárgyaláson.

77. Ezen átültetés álláspontom szerint megakadályozza a végrehajtó igazságügyi hatóságokat abban, hogy az adott ügyben mérlegeljenek minden ténybeli körülményt az érintettek eljárási jogai tiszteletben tartásának vizsgálata érdekében. Analógia útján átültetve azt a következtetést, amelyre a Bíróság a kerethatározat 4. cikkének (6) bekezdésében szereplő mérlegelhető megtagadási okot illetően jutott, úgy vélem, hogy a végrehajtó igazságügyi hatóságnak a jelen összefüggésben is mérlegelési mozgástérrel kell rendelkeznie azon kérdést illetően, hogy helye van-e az európai elfogatóparancs végrehajtása megtagadásának.¹⁹

78. Ebből következően úgy vélem, hogy az OLW 12. cikke a kerethatározat 4a. cikkének hibás átültetését jelenti.

19 2017. június 29-i Popławski ítélet (C-579/15, EU:C:2017:503, 21–23. pont). Lásd még: 2016. május 24-i Dworzecki ítélet (C-108/16 PPU, EU:C:2016:346, 50–52. pont).

79. Az ilyen merev átültetéssel járó nehézségek jól láthatók a jelen ügyben. A nemzeti bíróság nem veheti figyelembe a T. Tupikas egyéni helyzetére jellemző valamennyi ténybeli körülményt. A kérdést előterjesztő bíróság által végzendő vizsgálatokra is figyelemmel e helyzet láthatóan nem sorolható a kerethatározat 4a. cikkében előírt egyik kategória alá sem. Az érintett személy ugyanakkor tudomást szerzett az elsőfokú határozatról, és fellebbezést terjesztett elő (tehát tudomást szerzett erről az eljárásról). Ha az ilyen személyt végül szabályosan képviselték, akkor nehéz belátni, hogy miért ne tartották volna tiszteletben a védelemhez való jogát.

80. E ténybeli helyzet azonban nem tartozik a kerethatározat 4a. cikke (1) bekezdésének a)–d) pontjában előírt egyik eset körébe sem. Márpedig az azon megállapítást megalapozó feltételek kimerítő jellegének hangsúlyozása, amely szerint a (személyesen meg nem jelent) érintett személy védelemhez való jogát tiszteletben tartották, olyan helyzethez vezethet, amelyben a fellebbezést benyújtó, de e másodfokú eljárásban részt nem vevő személy (noha jogait meghatalmazott jogi képviselő védte) mindig elérhetné az európai elfogatóparancs végrehajtásának megtagadtatását a nemzeti jogszabály alapján, mivel esetére nem terjed ki a kerethatározat 4a. cikkében foglalt egyik kivétel sem.

81. Amint arra a Bíróság már emlékeztetett a Dworzecki ügyben a kerethatározat 4a. cikke (1) bekezdése a) pontjának i. alpontjában hivatkozott helyzet kapcsán, a 4a. cikkben felsorolt helyzetek „kötelező” kivételeket jelentenek a végrehajtás megtagadása egy *mérlegelhető* oka” alól. Másként fogalmazva, e rendelkezés logikájából az következik, hogy a kerethatározat 4a. cikke (1) bekezdésének a)–d) pontjában kifejezetten előírtaktól eltérő olyan helyzetek állhatnak elő, amelyek lehetővé teszik a végrehajtó igazságügyi hatóság számára, hogy megbizonyosodjanak arról, hogy tiszteletben tartották az érintett személy eljárás jogait.²⁰

82. Végezetül ismét emlékeztetek arra, hogy a kerethatározat a kölcsönös elismerés elvén és azon nagy fokú bizalmon alapul, amelynek a tagállamok között fenn kell állnia.²¹ A kölcsönös elismerés és bizalom fogalmai azonban nem homályosíthatják el az alapvető – a jelen esetben eljárási – jogok tiszteletben tartásához a kerethatározat és az uniós jog által fűzött jelentőséget.²²

83. A kerethatározat 4a. cikke tanúsítja azt az egyensúlyt, amelyet az európai jogalkotó a személyek európai jogi térségben történő átadásának hatékonysága és a végrehajtó igazságügyi hatóságokra háruló vizsgálat terjedelme között ért el. Amennyiben e hatóság meg van győződve arról, hogy az alapvető jogokat tiszteletben tartották, figyelemmel adott esetben az érintett személy magatartására, akkor a nemzeti jogszabály nem akadályozhatja meg abban, hogy teljesítse a kerethatározat 1. cikkének (2) bekezdése alapján rá háruló, az európai elfogatóparancs végrehajtására irányuló kötelezettséget.

VI. Véggöveztetések

84. A fenti megfontolásokra tekintettel azt javaslom, hogy a Bíróság a Rechtbank Amsterdam (amszterdami bíróság, Hollandia) által előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdésre az alábbiak szerint válaszoljon:

Az európai elfogatóparancsról és a tagállamok közötti átadási eljárásokról szóló, 2002. június 13-i 2002/584/IB tanácsi kerethatározat 2009. február 26-i 2009/299/IB tanácsi kerethatározattal módosított változata 4a. cikke (1) bekezdésének értelmében vett, a „határozat meghozatalát eredményező tárgyalás” fogalmát úgy kell értelmezni, hogy az azon büntetőeljárás utolsó szakaszára is

²⁰ „A végrehajtó igazságügyi hatóság mindenképpen, még annak megállapítását követően is, hogy azok nem vonatkoznak az ügy tárgyát képező helyzetre, figyelembe vehetnek más olyan körülményeket, amelyek lehetővé teszik számukra, hogy meggyőződjenek arról, hogy az átadás nem járt az érintett védelemhez való jogának sérelmével” 2016. május 24-i Dworzecki ítélet (C-108/16 PPU, EU:C:2016:346, 50. pont).

²¹ 2016. június 1-jei Bob-Dogi ítélet (C-241/15, EU:C:2016:385, 31–33. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

²² Például: 2015. július 16-i Lanigan ítélet (C-237/15 PPU, EU:C:2015:474, 53. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

utal, amelynek során egy konkrét esetben érdemben megvizsgálták az ügyet, vagyis a bűnösség és a kiszabott büntetés kérdését, és amelynek alapján az elítélés jogerőre emelkedett. Ebben az összefüggésben az európai elfogatóparancs végrehajtása megtagadása fent hivatkozott rendelkezés értelmében vett mérlegelhető okának alkalmazására vonatkozó döntés a végrehajtó igazságügyi hatóságra tartozik, amelynek a rendelkezésére álló valamennyi ténybeli körülmény alapján mérlegelnie kell tudnia az érintett személy védelemhez való jogának tiszteletben tartását.